

**Міністерство освіти і науки України
Полтавська державна аграрна академія**

II Всеукраїнська науково-практична конференція

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ**

(4 грудня 2019 р.)

м. Полтава 2019

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»:
матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції*

УДК 33: 167.1
А 43

Рекомендовано до друку вченою Радою факультету обліку та фінансів Полтавської державної аграрної академії (протокол № 3 від 19.11.2019 р.).

Редакційна колегія:

- **Аранчій В.І.**, кандидат економічних наук, професор, ректор Полтавської державної аграрної академії, професор кафедри фінансів і кредиту;
- **Дорогань-Писаренко Л.О.**, кандидат економічних наук, доцент, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень;
- **Плаксієнко В.Я.**, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку;
- **Томілін О.О.**, доктор економічних наук, доцент, професор кафедри фінансів і кредиту;
- **Писаренко В.П.**, доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри публічного управління та адміністрування;
- **Рудич А.І.**, кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри економічної теорії та економічних досліджень;
- **Єгорова О.В.**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічної теорії та економічних досліджень.

Актуальні питання сучасної економічної науки: зб. матеріалів II Всеукр. наук.-практ. конф. (4 грудня 2019 р., Полтава). Полтава, 2019. 515 с.

До збірника матеріалів науково-практичної конференції «Актуальні питання сучасної економічної науки» ввійшли результати міждисциплінарних теоретичних та прикладних досліджень актуальних проблем вітчизняної економіки.

Матеріали надруковані в авторській редакції. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за додержання норм авторського права несуть автори.

© Колектив авторів
© Полтавська державна аграрна академія, кафедра економічної теорії та економічних досліджень

ГУДВІЛ ЯК ОБ'ЄКТ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ

Короленко О.В.,

здобувач вищої освіти СВО «Бакалавр»
за спеціальністю «Облік і оподаткування»

Полтавська державна аграрна академія

Науковий керівник: Красота О. Г., к. е.н.,

доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю

Основні тенденції розвитку економіки за останній період показують, що на одному рівні з сучасною матеріально-технічною базою на результати діяльності компаній суттєво впливає невідчутний компонент підприємства, такий як гудвіл. Він є унікальною особливістю компанії, який використовується в фінансовій діяльності та здатний приносити додатковий прибуток [3].

Гудвіл є одним із принципово нових об'єктів бухгалтерського обліку, які з'явилися в її теорії і практиці на етапі становлення та розвитку ринкових відносин в Україні. Формування достовірної інформації про досліджуваний актив можливе лише за умови визначення його структури.

Існує чимало різних видів гудвілу, тому виникає необхідність у їх систематизації та виокремленні класифікаційних ознак, що найбільш повно відповідатимуть потребам обліковців. Відповідно необхідно дослідити питання про основні принципи його визнання, обліку та визначення його сутності як економічної та специфічної облікової категорії та складових.

Основними складовими гудвілу є майнові та персональні компоненти. Майнова складова містить активи, які безпосередньо формують репутацію підприємства, вона може підлягати оцінці. Персональна складова має більш умовний характер та ґрунтується на професійних навичках персоналу та іміджу компанії.

Деякі автори виокремлюють певні класифікаційні ознаки та види гудвілу. Зокрема, Сагова С. В виділяє такі ознаки:

- 1) за походженням (внутрішньогенерований гудвіл, спадкоємний гудвіл, гудвіл при придбанні, гудвіл при консолідації);
- 2) за якісною оцінкою (позитивний і негативний гудвіл);
- 3) за належністю (гудвіл підприємства (бізнесу) та персональний гудвіл) [5].

В Україні регулювання бухгалтерського обліку гудвілу здійснюється Податковим кодексом України, Інструкцією № 291 та національним П(С)БО 19 «Об'єднання підприємств».

Відповідно до Інструкції № 291 у бухгалтерському обліку застосовується наступна класифікація гудвілу:

- 1) гудвіл при придбанні – це величина гудвілу, що утворюється під час здійснення угоди купівлі-продажу підприємства. В результаті відбувається об'єднання підприємств, що зумовлює отримання покупцем контролю над

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»:
матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції*

чистими активами і діяльністю придбаного підприємства за рахунок прийняття на себе зобов'язань, випуск акцій та оприбуткування активів. Для визначення величини чистих активів необхідно від загальних активів підприємства відняти його зобов'язання;

2) гудвіл при приватизації (корпоратизації) – це величина гудвілу, що утворюється при приватизації підприємства державного чи комунального права власності [1].

А от ПСБО не містить критеріїв визнання гудвілу. Єдиною умовою для його визнання як результату об'єднання бізнесу є його правильна оцінка. Тому гудвіл являє собою наявність переваг над конкурентами, які створюються протягом тривалого проміжку часу за допомогою впливу на окремі його компоненти [2].

Величина гудвілу в активах підприємств порівняно з балансовою вартістю активів у різних галузях економіки відрізняється і може перевищувати 50%. Тому, при визнанні гудвілу активом його можна ідентифікувати як позитивний та негативний. Позитивний гудвіл є ціною, яку покупець готовий заплатити за підприємство, понад справедливу вартість його чистих активів, а негативним гудвілом є перевищення вартості частки покупця у справедливій вартості придбаних ідентифікованих активів та зобов'язань над вартістю придбання на дату покупки. Це означає, що гудвіл відображує приховану вартість підприємства.

В результаті проведених досліджень можна зробити висновок, що гудвіл - це специфічний нематеріальний актив, який представляє собою вартісне відображення ділової репутації, що визначається як різниця між вартістю придбання підприємства як цілісного майнового комплексу та вартістю його чистих активів на дату здійснення операції.

Список використаних джерел

1. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій затверджена Наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 №291. URL: <https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств», затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 07.07.1999 № 163. URL: <https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.

3. Ридзевська О. В., Сало А. В. Поняття гудвілу та характеристика його складових. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки*. 2016. Вип. 22. С. 349-352.

4. Сигидов Ю. І., Андріанова К. П., Баранник А. О. Ділова репутація (гудвіл) підприємств: сутність, класифікація і методи оцінки. *Політематичний мережевий електронний журнал КубГАУ*. 2015. №82.

5. Уманців Г. В. Облік гудвілу при придбанні підприємства. *Дебет-Кредит*. 2015. № 14. С. 52-53.